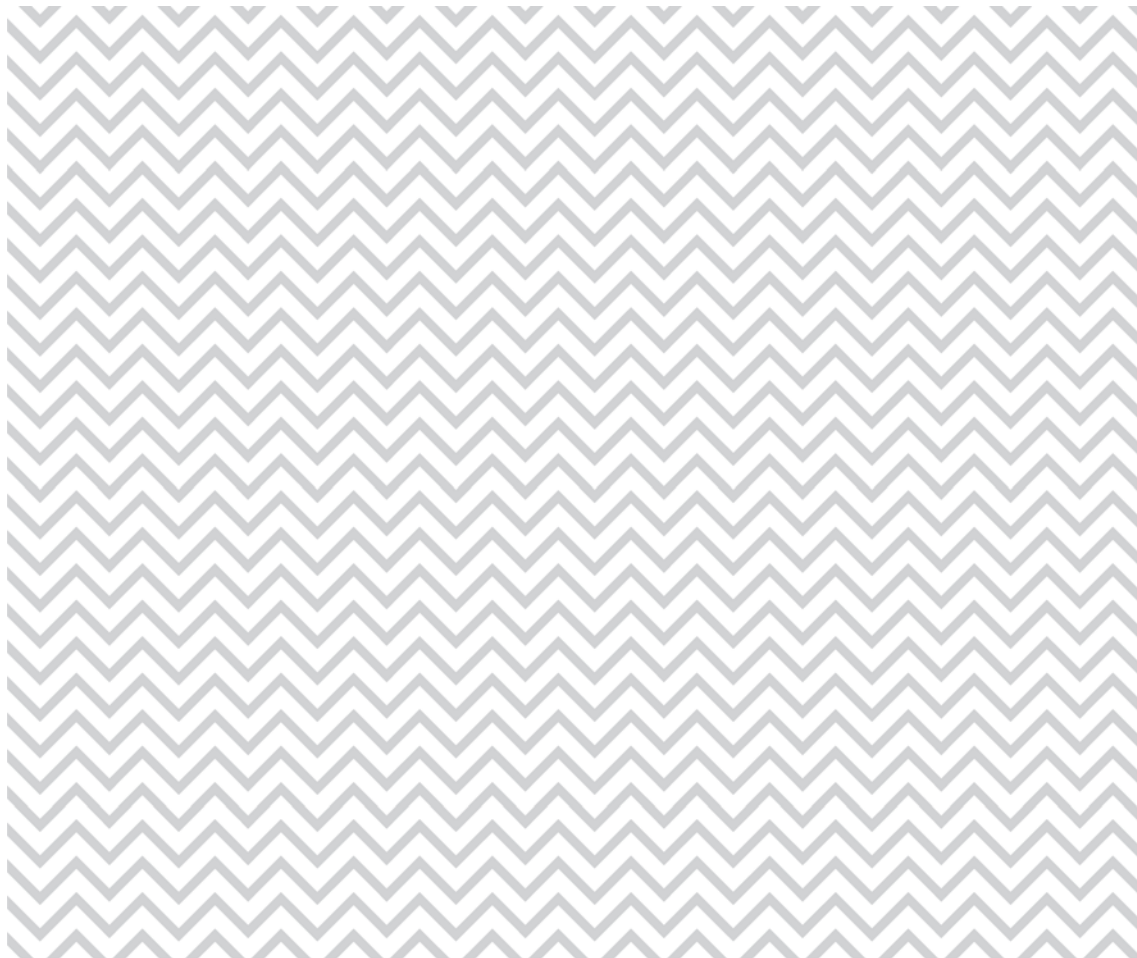

Meteorologisk
institutt

STRATEGISK PLAN FOR METEOROLOGISK INSTITUTT 2014 - 2019

Sammendrag	3	
Om Meteorologisk institutt	5	
Fortrinn og verdier	5	
1 Utvikle en brukerorientert og nytenkende værvarslings- og klimatjeneste		6
1.1 Værvarslings- og klimatjenesten: Strategier mot 2019	7	
Måltilstand, 2019:	7	
Samfunnsnyttige tjenester basert på forskning og teknologi	7	
Samarbeide om forebygging og beredskap	7	
Basere seg på det beste	7	
Kompetanse når det gjelder	7	
2 Være kompetent og i forkant på vær og klima i Nordområdene		8
2.1 Strategiske mål: Vær og klima i Nordområdene	8	
Måltilstand, 2019:	8	
Styrke forskning og tjenester	9	
Vareta kompetanse	9	
3 Yte nyskapende og behovsdrevne maritime tjenester		9
3.1 Strategiske mål: Maritime tjenester	9	
Måltilstand, 2019:	9	
Styrke forskning og tjenester	9	
Vareta kompetanse	9	
4 Utvikle en ledelses- og organisasjonskultur som er personlig, engasjerende og løsningsorientert		10
4.1 Strategiske mål: Organisasjon og ledelse	10	
Måltilstand, 2019:	10	
Fokusere på ledelse	10	
Samarbeide godt på tvers	10	
Gjøre endringer mulig	10	
Påfyll 10		

Sammendrag

Som følge av faglig, teknologisk og samfunnsmessig utvikling har Meteorologisk institutt pekt ut følgende fire strategiske satsingsområder med måtilstanden vi ønsker i 2018:

1. Utvikle en brukerorientert og nytenkende værvarslings- og klimatjeneste

1. Yte samfunnsnyttige tjenester basert på forskning og teknologi
2. Samarbeide med andre instanser om forebygging og beredskap
3. Basere alle tjenester på det beste fra et internasjonalt meteorologisk samfunn
4. Inneha kompetanse i avgjørende situasjoner

2. Være kompetent og i forkant på vær og klima i Nordområdene

1. Styrke instituttets tjenester for vær, klima og miljø i nordområdene
2. Vareta nasjonal forskning og kompetanse på polarmeteorologi

3. Yte nyskapende og behovsdrivne maritime tjenester

1. Utvikle instituttet mot å bli ledende på varsling av maritime forhold i norske kyst- og havområder.
2. Vareta nasjonal forskning og kompetanse på varsling av maritime forhold av stor samfunnsmessig betydning.

4. Utvikle en ledelses- og organisasjonskultur som er personlig, engasjerende og løsningsorientert

1. Utdanner ledere som setter klare mål, støtter og utvikler medarbeiderne og legger til rette for god arbeidsflyt.
2. Sørge for at instituttet er oppgave- og brukerorientert.
3. Iverksette tiltak slik at organisasjonen reflekterer og håndterer kravene til stadige endringer i kompetanse og ferdigheter.
4. Utvikle tiltak som støtter opp om en aktiv læringskultur, og se hver enkelt medarbeider, slik at vi alle kjenner arbeidsglede

Om dokumentet

Tidsspennet

Dokumentet inneholder Meteorologisk institutts strategi for perioden 2014 – 2019. Et slikt spenn gir på den ene siden instituttet et tidsvindu som er langt nok til at interessant og viktig utvikling kan finne sted. På den annen side inneholder perspektivet en erkjennelse av tempoet i samfunnsutviklingen, og av at et lengre tidsperspektiv kan låse instituttet til tankegods som på litt sikt kan tenkes å være lite tjenlig.

Formålet

Formålet med dokumentet er å peke på de viktigste strategiske grepene Meteorologisk institutt bør gjøre de kommende årene, som vil være av størst betydning for instituttet. Det tar for seg de strategiske utfordringene som er identifisert i forhold til statens føringer og samfunnsutviklingen. Dokumentet skal gi fart og retning i forhold til dette. Dokumentet sier lite om hva Meteorologisk institutt skal drive med til daglig. Det er imidlertid en forutsetning for strategien at instituttet har en solid drift i bunnen.

Meteorologisk institutt er en dellerandør av svært viktige tjenester; så vel til samfunnets infrastruktur som til det enkelte menneske. Denne erkjennelsen bør resultere i økt samarbeid med andre institusjoner som har væravhengig virksomhet, slik at servicen som ytes den enkelte sluttbruker ikke begrenses av faglige eller administrative grenser.

Målgruppen

Hovedmålgruppen for dokumentet er intern, det vil si alle Meteorologisk institutts medarbeidere, styret for Meteorologisk institutt og departementet.

Bakgrunnsinformasjon

Denne versjonen av dokumentet ble godkjent av styret for Meteorologisk våren 2014, og gjelder fram til år 2019. Dokumentet revideres årlig, og gjelder for ett år lenger etter hver revisjon.

Instituttets risikoanalyse er et vedlegg til dette dokumentet, og er knyttet til hvert virksomhetsmål. Risikoanalysen oppdateres årlig.

Om Meteorologisk institutt

Meteorologisk institutt ble opprettet i 1866, først og fremst med formål å varsle det farlige været. Dette har dannet utgangspunktet for instituttets virksomhetsidé, og er årsaken til at vi alle stiller på jobb hver dag.

Virksomhetsidé og hovedoppgaver

Meteorologisk institutt skal sikre liv og verdier, bidra til planlegging og vern av miljøet.

Med dette som bærende idé har instituttet **fire hovedoppgaver** :

1. Vi skal overvåke, dvs. innhente meteorologiske data i Norge, i nærliggende havområder og på Svalbard, og analysere dataene.
2. Vi skal varsle, dvs. utarbeide varsler for vær, hav, klima og miljø.
3. Vi skal formidle, dvs. formidle resultatene av instituttets arbeid.
4. Vi skal forske for å forbedre kunnskapsgrunnlaget om været til lands og til havs, klima og miljø.

Fortrinn og verdier

Kjernen i instituttets virksomhet ligger i overvåking og varsling av farlig vær og ekstreme vær-situasjoner. I arbeidet med sikring av liv og verdier har instituttet valg seg fire fortrinn som skal styrke oss i dette viktige arbeidet, og fire verdier som skal prege oss:

Fortrinn

Kompetanse
Sanntidsinformasjon
Situasjonstilpasning
Frie data

Verdier

Robust
Aktiv
Personlig
Nytenkende

Instituttet er til å stole på fordi kilden til vår kunnskap er forskningsbasert og har en solid vitenskapelig forankring. Kunnskapen skal spres målrettet, ved hjelp av den mest utbredte teknologien, og således være tilgjengelig for alle med et behov for informasjon og kunnskap. For at budskapet skal ha relevans må instituttet også ta hensyn til sted, tid, målgrupper og ordvalg. Bare slik kan vi bidra til å sikre liv og verdier i en farlig situasjon. På denne måten kan vi også bidra til å forebygge framtidige kriser, eller å gjøre dem mindre i omfang. Instituttets klimaforskning og klimadata vil måtte spille en betydelig rolle i det forebyggende beredskapsarbeidet framover.

Strategiske satsingsområder fram mot 2019

Mot denne bakgrunnen ser Meteorologisk institutt fire strategiske satsingsområder mot år 2019:

1. Utvikle en brukerorientert og nytenkende værvarslings- og klimatjeneste
2. Være kompetent og i forkant på vær og klima i Nordområdene
3. Yte nyskapende og behovsdrivne maritime tjenester
4. Utvikle en ledelses- og organisasjonskultur som er personlig, engasjerende og løsningsorientert

1 Utvikle en brukerorientert og nytenkende værvarslings- og klimatjeneste

Hvorfor?

Den vitenskapelige og teknologiske utviklingen er rask, og endrer mulighetene vi er gitt for å beregne klimaet og å varsle været og væravhengige parametere på kortere og lengre skala. Forskning og teknologi ligger til grunn for værvarsling og klimaprognoiser, og forskning er hoveddrivkraften i kvalitetshevingen av instituttets produkter.

Den teknologiske utviklingen har endret måten klimainformasjon og værvarsler spres på, og hvordan de mottas og brukes av publikum. Teknologien til tross: I visse situasjoner, særlig i farlig vær som utvikler seg raskt, kan meteorologen tilføre de automatiske varslene avgjørende informasjon.

Teknologien har også endret betingelsene for å yte meteorologiske tjenester. Informasjon meteorologene tidligere var alene om å ha tilgang til, kan nå deles med alle via nettet.

Ny teknologi gir dessuten tilgang til stadig nye typer meteorologiske data og produkter, økt kvalitet, bedret regularitet, bedre oppløsning i tid og rom og mer kostnadseffektive løsninger. Dette åpner for nye muligheter fram mot 2019.

For å sikre en meteorologisk kompetanse er det av stor betydning at Meteorologisk institutt holder tritt med den faglige og teknologiske utviklingen. I en slik sammenheng er IT-ressurser og et høyt kvalifisert personale av avgjørende betydning for å utvikle gode løsninger.

ECMWF skaffer instituttet verdens beste værvarsler utover døgn 2 og for de neste dagene opp til en hel sesong. Instituttets satsing på egen numerisk værvarsling har som mål å ha bedre kvalitet enn ECMWF-varslene for de to første dagene for norske varslingsområder, gjennom økt romlig oppløsning og ved bl.a. å anvende observasjonene fra det norske værradarnettverket. Usikkerhetsberegningene fra EPS (Ensemble Prediction System) skal presenteres og utnyttes i instituttets tjenester.

Klimaendringer som følge av global oppvarming vil berøre nær sagt alle samfunnssektorer, nasjonalt, regionalt og lokalt. Meteorologisk institutt har høy kompetanse på en rekke områder innenfor klimaforskningen. Instituttet forvalter den nasjonale klimadatabasen, som dokumenterer klimaets utvikling i Norge gjennom de siste 100-150 år. På dette grunnlag skal instituttet utarbeide klimaframskrivninger som grunnlag for å planlegge ny og sikre eksisterende infrastruktur, klimatilpasningstiltak, og bidra i analysen av virkningen av kommende klimaendringer på terrestriske, akvatiske og marine økosystemer i norske områder.

Meteorologisk institutt har opprettet et Klimaservicesenter som følge av St.mld. 33/2012-2013 *Klimatilpasning i Norge*. Her ble det tilrådt å forsterke overvåkingen av vind og korttidsnedbør, utvide forskningen knyttet til klimaendringer, -effekter og tilpasning, og etablere et nasjonalt klimaservicesenter som skal arbeide med oppdatering av modellgrunnlaget og tilrettelegging av klima- og hydrologiske data for forvaltningen.

1.1 Værvarslings- og klimatjenesten: Strategier mot 2019

Måltilstand, 2019:

Instituttet er hovedleverandør av vær- og klimainformasjon til samfunnet, og har beholdt sin særstilling når det gjelder varsling av farlig vær. Grunnen til det er

- at grunnlaget instituttet jobber ut fra er forbedret som følge av faglig og teknologisk utvikling
- at instituttet har effektivisert produksjonen slik at meteorologene i større grad kan konsentrere seg om FoU-oppgaver, samt varsling og bistand til samfunnet
- at instituttet samarbeider nært med andre statsetater, slik at skader som følge av farlig vær, naturfare, trusler eller ulykker reduseres mest mulig
- at instituttets data fortsatt er gratis og enkelt tilgjengelig for allmennheten, myndighetene og næringslivet, uten restriksjoner

Strategier mot 2019:

Samfunnsnyttige tjenester basert på forskning og teknologi

Yte en effektiv og fleksibel værvarslings- og klimatjeneste som varetar daglige behov og som oppsøkes aktivt i kritiske situasjoner. Tjenestene skal være basert på den internasjonale meteorologiske forskning, på egne resultater, hensiktsmessig teknologisk arkitektur, og egnede metoder. Informasjon skal formidles slik at den er tilgjengelig for flest mulig. Tjenestene skal dekke nye behov som oppstår og møte kommende endringer i rammebetingelsene.

Samarbeide om forebygging og beredskap

Samarbeide innad om beredskap og krisehåndtering, i form av kunnskapsinnhenting, systemer og praktiske øvelser, for å kunne levere raskt i en kritisk situasjon.

Kommunisere med viktige målgrupper av betydning for samfunnet, og betjene dem med informasjon og integrerte tjenester; for at de skal kunne vareta infrastruktur, samfunnsikkerhet og beredskap.

Basere seg på det beste

Bidra til å drive den meteorologiske utviklingen framover og dra nytte av resultatene ved å samarbeide nasjonalt og internasjonalt med relevante kompetansemiljøer, om utvikling av viktig infrastruktur og om deling og videreutvikling av oppgaver. Instituttets strategi for fri programvare bidrar til dette.

Kompetanse når det gjelder

Ha nasjonal meteorologisk og klimatologisk kompetanse for å vareta infrastruktur, samfunnsikkerhet og beredskap på viktige samfunnsområder.

2 Være kompetent og i forkant på vær og klima i Nordområdene

Hvorfor?

Meteorologisk institutt har merket seg satsningen på Nordområdene, og ser det som naturlig å følge opp innenfor egne kompetanseområder. Det er flere årsaker til dette:

- Instituttet skal sørge for den offentlige meteorologiske tjenesten for sivile og militære formål, og er pålagt en selvstendig plikt til å vareta sikkerheten i nordområdene på vegne av nasjonen.
- Ressursene i nordområdene har stor og økende betydning for Norge.
- De meteorologifaglige utfordringer i Arktis er spesielle. Polare lavtrykk truer liv og verdier, og svingningene og trenden i klimautviklingen er mye større der enn lenger sør.
- Klimasystemendringene i Arktis kan få store konsekvenser; for det globale klima, for den atlantiske sektor og mer spesifikt for klimaet i Norge og nærliggende havområder.

Første fase av nettportalen BarentsWatch ble åpnet i 2012. Systemet skal binde sammen eksisterende norske delsystemer for overvåking og varsling slik at man får ett integrert system. Systemet skal ha en lukket del for understøttelse av sivil operativ virksomhet i havet, eksempelvis innen suverenitetshåndhevelse, maritim sikkerhet, søk og redning og forurensningsbekjempelse. Det forutsettes et nært samarbeid mellom en rekke norske forvaltnings- og forskningsinstitusjoner.

EU har finansiert flere store forskningsprosjekter rundt vær-, hav-, is- og klimaforholdene i Arktis. Norske myndigheter prioriterer Svalbard som internasjonal observasjonsplattform (SIOS); en internasjonal satsing innenfor European Strategic Forum for Research Infrastructure (ESFRI). Meteorologisk institutt deltar aktivt, og har bygget opp omfattende kompetanse innen arktisk meteorologi, oseanografi, klima og forurensninger. Instituttet har et dedikert modellsystem for varsling av arktisk vær. I et slikt perspektiv er det rasjonelt for Norge å øke fokuset på nordområdene nå, med ytterligere spesialisering innen polarmeteorologi. Samarbeidsavtalen med Roshydromet åpner for samarbeid med russerne om dette.

2.1 Strategiske mål: Vær og klima i Nordområdene

Måltilstand, 2019:

Meteorologisk institutt har vesentlig forsknings- og varslingskompetanse, også i internasjonal sammenheng. Våre tjenester bærer preg av dette. Vi er en naturlig samarbeidspartner når det gjelder satsninger i nord.

Strategier mot 2019

Styrke forskning og tjenester

Styrke instituttets forskning på og tjenester for vær, klima og miljø i nordområdene, blant annet ved å utnytte instituttets erfaring med å finne fram til, utnytte og distribuere frie data.

Vareta kompetanse

Ha nasjonal forskning og kompetanse på polarmeteorologi.

3 Yte nyskapende og behovsdrevne maritime tjenester

Hvorfor?

Norge er en betydelig kystnasjon med ansvar for sikring av liv og verdier over store havområder. Instituttet ble i sin tid opprettet nettopp med dette for øye.

Det er et mål i Nasjonal transportplan at transport av varer i større grad skal over på skip. Sjøsikkerhet i havområdene og kystnære strøk er viktig, i forhold til så vel ulykker som forurensende utslipp. Økt næringsvirksomhet medfører økt skipstrafikk og frakt i værharde farvann langs norskekysten. Samtidig åpner klimaendringene for nye skipsruter i farvann som fremdeles langt fra er isfrie, og dermed forholdsvis usikre.

Meteorologisk institutt har ansvaret for det meteorologiske område 19 (METAREA XIX) i Global Maritime Distress and Safety System (GMDSS), mens Kystverket har et tilsvarende ansvar for NAVAREA XIX, hvor Norge har ansvar for redningsoperasjoner. Kystverket er en viktig samarbeidspartner i dette arbeidet.

3.1 Strategiske mål: Maritime tjenester

Måltilstand, 2019:

Meteorologisk institutt har et godt forsknings- og kompetansemiljø, også i internasjonal målestokk. Våre tjenester bærer preg av dette. Vi er en naturlig samarbeidspartner når det gjelder maritime spørsmål og sikring av liv og verdier til sjøs.

Strategier mot 2019

Styrke forskning og tjenester

Utvikle instituttet mot å bli ledende på varsling av maritime forhold (vær, sjøis, bølger, vannstand, strøm, miljø), i norske kyst- og havområder, blant annet ved å utnytte instituttets erfaring med å finne fram til, utnytte og distribuere frie data.

Vareta kompetanse

Vareta nasjonal forskning og kompetanse på varsling av maritime forhold av stor samfunnsmessig betydning.

4 Utvikle en ledelses- og organisasjonskultur som er personlig, engasjerende og løsningsorientert

Hvorfor?

Omverdenens krav til varslingstjenesten er økende. Dette er særlig tydelig ved farlig vær eller i andre beredskapssituasjoner. Evaluering, forskning og utvikling og forbedring av tjenestene er mer langsiktig og involverer hele eller det meste av instituttet. Dette gir ulike arbeidsformer, og krever samarbeid på tvers av organisatoriske linjer.

Det operasjonelle arbeidet med sikring av liv og verdier må ha 100 % fokus, selv om tidsrammene kan være stramme og det kan oppstå stressituasjoner. Samtidig må den langsiktige videreutviklingen og forbedringen av tjenestene ha gode rammebetingelser. For å oppnå dette må organisasjonen være fleksibel, være godt ledet og ha en hensiktsmessig innretning slik at arbeidsmiljøet er godt og medarbeidere tilfredse og motiverte.

Instituttets årlige risikoanalyse viser at mangel på kompetanse er en betydelig risiko for instituttet. Samtidig vil konkurransen om de skarpeste hodene skjerpes i årene som kommer. MET må ruste seg til denne konkurransen.

Det er et faktum at organisasjoner som er godt balansert mht. kompetanse, kjønn og alderssammensetning jobber lettere og er mer kreative enn svært homogene arbeidsmiljøer. For å oppnå målene sine vil instituttet jobbe for en organisasjon hvor begge kjønn er likt representert og fordelt i ulike stillingskategorier, og hvor alderssammensetningen og kompetansen gjenspeiler det samfunnet instituttet skal betjene.

4.1 Strategiske mål: Organisasjon og ledelse

Måltilstand, 2019:

Meteorologisk institutt er kjent som en attraktiv arbeidsplass. Vi har et inspirerende og kompetent arbeidsmiljø, gode utviklingsmuligheter og en faglig og sosial romslighet som tiltrekker skarpe hoder fra hele verden.

Strategier mot 2019

Fokusere på ledelse

Utvikle ledere som setter klare mål, støtter og videreutvikler medarbeidere av mange nasjonaliteter og legger til rette for god arbeidsflyt. Grunnlaget er våre verdier: Robust, aktiv, personlig og nytenkende.

Samarbeide godt på tvers

Sørge for at instituttet er oppgave- og brukerorientert. Arbeide på tvers av avdelings- og divisjonsgrenser for å løse viktige oppgaver.

Gjøre endringer mulig

Iverksette tiltak slik at organisasjonen reflekterer og håndterer kravene til stadige endringer i kompetanse og ferdigheter.

Påfyll

Utvikle tiltak som støtter opp om en aktiv læringskultur, og se hver enkelt medarbeider, slik at vi alle kjenner arbeidsglede.